

Archeologienota met beperkte samenstelling

Gent, Boentweg

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	3
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	4

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Gent Boentweg
Ligging	Boentweg, Gent, Oost-Vlaanderen
Kadaster	Gemeente Gent, Afdeling 9, Sectie I, Percelen 193A, 201/2, 649/59K, 649/52V
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0871
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2020I193)
Bewaarplaats archief	BAAC Vlaanderen

Actoren

Auteur	Delphine Saelens
Betrokken actoren	/
Betrokken derden	/

Plangebied

Oppervlakte plangebied	33.040 m ²
Kartering gewestplan	Gebied voor gemeenschapsvoorzieningen (0200)

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het plangebied *Gent, Boentweg* situeert zich ten westen van de voormalige Sint-Pieters-Aigemwijk. De stationswijk is sinds de aanleg van de spoorweg in de 19^e eeuw en de aanleg van het Sint-Pietsstation bij het begin van de 20^e eeuw non-stop geëvolueerd om te blijven beantwoorden aan de behoeften van haar bewoners en de reizigers. Deze evolutie was erg nefast voor de bodemopbouw van de omgeving en bij gevolg het archeologisch potentieel.

Het bodembestand van de oostelijke zone van het projectgebied – ter hoogte van de nieuwbouw - is voor het grootste deel volledig verstoord door ingrepen in het landschap in de 19^e en 20^e eeuw (zie Plan 8 in VvR). De aanleg van een ondergrondse parkeergarage van drie verdiepingen heeft de ondergrond verstoord tot een minimale diepte van 11 m onder het maaiveld. Daarnaast heeft ook de aanleg van een funderingsplaat met funderingspalen de ondergrond reeds diep geroerd. Archeologisch relevante niveaus zullen tijdens de aanleg van de parkeergarage en funderingspalen reeds volledig vergraven zijn en bijgevolg is ook het volledig archeologisch potentieel voor deze zone reeds verdwenen. De smalle zone langsheen de spoorwegberm en de ondergrondse parking kan eventueel nog een zeker potentieel op archeologie bevatten. Al wordt ook hier in meer of mindere mate een verstoorde bodemopbouw verwacht.

In de logistieke zone – ten westen van de nieuwbouw – worden verschillende ingrepen gepland. Het terrein wordt tevens genivelleerd tot een hoogte van 13,20 m +TAW. Deze zone bevindt zich op de opgehoogde spoorwegberm die in het begin van de 20e eeuw aangelegd werd. Op basis van de DHM-gegevens in combinatie met gekende boordate in en rondom het plangebied kan een ophogingspakket van minstens 4 à 5 meter vastgesteld worden ter hoogte van de berm. Gezien de geplande werken ter hoogte van de logistieke zone zich enkel in de nieuwe ophoging zullen bevinden waarbij enkel lokale verdiepingen zullen insnijden in het reeds aanwezige ophogingspakket, worden potentieel aanwezige archeologische waarden niet verstoord.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Aan de hand van het beperkte bureauonderzoek kan met zekerheid gezegd worden dat er ter hoogte van de geplande **nieuwbouw** geen archeologisch potentieel meer aanwezig is. De aanleg van de ondergrondse parking en de funderingsplaat met paalfunderingen hebben de bodemopbouw volledig verstoord binnen deze zone.

In de **omgevingsaanleg** ten westen van de nieuwbouw is een ophogingspakket van minstens 5 meter aanwezig. Onder het ophogingspakket kon in het uiterste westen van het plangebied een begraven bodem vastgesteld worden op meer dan 6 meter diepte. Indien er nog een archeologisch potentieel aanwezig is ter hoogte van deze zone, bevindt dit potentieel zich op bijzonder grote diepte.

Ter hoogte van de logistieke zone wordt het terrein genivelleerd, wat een ophoging van 0,80 tot 1,63 m inhoudt ten opzichte van het huidige maaiveld. De geplande werken reiken, met uitzondering van enkele lokale verdiepingen, niet dieper dan deze ophoging.

Buiten de logistieke zone wordt ter hoogte van de nieuwe dienstwegen richting de Snepkaai in het westen en richting de Koningin Fabiolalaan in het noorden een verstoringsdiepte van ca. 60 cm gepland.

2.3 Impactbepaling

Het plangebied kan ingedeeld worden in twee zones: **de zone ter hoogte van de nieuwbouw en de logistieke zone van de omgevingsaanleg** rondom de nieuwbouw. De zone van de nieuwbouw (4.409 m²) wordt volledig boven de reeds bestaande parkeergarage en paalfunderingen aangelegd, er is bijgevolg geen bijkomende impact.

De zone van de omgevingsaanleg rond de nieuwbouw (29.150 m²) wordt genivelleerd tot op een niveau van + 13 tot 13,18 m TAW. Dit houdt een ophoging in van het huidige maaiveld met 0,80 tot 1,63 m. Ten opzichte van het nieuwe, genivelleerde maaiveldniveau worden verschillende ingrepen gepland (zie Tabel 1). De maximale verstoringsdiepte van de ingrepen in de omgevingsaanleg bedraagt ca. 0,70 m.

Gezien het merendeel van deze ingrepen zich in de te nivelleren zone van het terrein bevinden en binnenin het op te hogen deel van het plangebied liggen, is de impact op het bodemarchief miniem tot bijna onbestaand. Enige uitzonderingen hierop zijn enkele verdiepingen (ondergrondse sprinklertank, bezinkput en keermuur) met een uiterst lokaal karakter.

Daarnaast zal ook het BEO-veld een bijkomende verstoring in het bodemarchief veroorzaken en dit over een oppervlakte van 3.240 of 5.290 m². De boringen in het BEO-veld worden in principe een grid van minimum 6x6m ingeboord op een nog te bepalen diepte. Ook het exacte grid kan afwijken op basis van de nog uit te voeren ingenieursstudies.

Tabel 1: Oppervlaktes en verstoringsdieptes ingrepen omgevingsaanleg.

INGREEP OMGEVINGSAANLEG	OPP (M ²)	DIEPTE TOV NIEUWE MAAIVELD (M)*
LOGISTIEKE ZONE (INC. LUIFELS, CONTAINERPARK)	7556	Max. 0,70
DIENSTWEG BINNEN LOGISTIEKE ZONE	4275	0,50
DIENSTWEG 1 KON. FABIOLALAAN	243	0,50
DIENSTWEG SNEPKAAI	2495	0,50
INFILTRATIEZONE DIENSTWEG SNEPKAAI	1993	0,50
GROENZONES	1888	0,40
PARKEERPLAATSEN	2076	0,40
VOETGANGERSZONE	764	0,125-0,18

*Hierbij dient rekening gehouden te worden met een buffer van ca. 20 cm. Er moet rekening gehouden worden met het feit dat tijdens het uitvoeren van de geplande diepte van de ingreep steeds wat dieper verstoord wordt door de werken (compactie e.d.).

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Het potentieel op kennisvermeerdering hangt in dit geval samen met de geplande ingrepen. Zoals het bureauonderzoek kon vaststellen is het mogelijke archeologische niveau aanwezig onder een dik ophogingspakket.

Zo is er voor de zone van de nieuwbouw geen potentieel op kennisvermeerdering omwille van de diepe verstoring van het bodembestand.

Aan de omgevingsaanleg wordt een uiterst lage archeologische verwachting toegeschreven. Eventuele archeologische waarden zullen zich op een zeer grote diepte bevinden, onder het ophogingspakket. Bovendien vinden quasi alle geplande werken plaats in een ophogingspakket voor de nivellering van het nieuwe maaiveld. Aangezien de geplande werken enkel insnijden in het nieuwe ophogingspakket, met uitzondering van de waterput, bezinkput en geluidsmuur, is er quasi geen impact op het bodemarchief.

De bureaustudie wees uit dat er ter hoogte van het plangebied reeds een ophogingspakket aanwezig is waarin een begraven bodem op ca. 6 m diepte kon vastgesteld worden. Met uitzondering van de boringen in het BEO-veld, zullen de geplande werken slechts zeer ondiep in dit oorspronkelijk ophogingspakket insnijden. Er worden hierbij geen eventuele archeologische waarden verstoord en er is bijgevolg geen potentieel op kennisvermeerdering in het kader van de geplande werken.

Enkel de geplande boringen in het BEO-veld zullen dieper verstoren tot onder het ophogingspakket. De verstoringsoppervlakte per boring is echter zeer beperkt. De buizen zijn beperkt in diameter en worden bovendien ook verspreid over het terrein ingepland, waardoor dit geen relevante impact betekent. De uitvoeringswijze van deze ingreep (grondverdringend boren) in combinatie met de diepte van het mogelijk archeologisch vlak (6 meter onder het maaiveld) maakt verder archeologisch onderzoek technisch niet mogelijk, noch wenselijk. Verder onderzoek op deze grote diepte zou bijzonder verstorend zijn en weinig uitvoerbaar omwille van veiligheidsredenen. Het eventueel aanleggen van sleuven en het eventueel aanleggen van een opgravingsvlak op grote diepte (inclusief bemaling, putwanden, ...) kan erg grote kosten met zich meebrengen. Hoe relatief en voorwaardelijk deze kosten ook zijn, ze zijn heel erg zwaar in verhouding tot de mogelijk te behalen kenniswinst, rekening houdend met de vermoedelijke tot waarschijnlijke verstoringgraad van het archeologisch relevante niveau. De kans is namelijk zeer groot dat eventueel aanwezige archeologische waarden al (deels) verstoord zijn door het afgraven van de bovengrond vooraleer het terrein werd opgehoogd in het verleden. Uitvoering van verder onderzoek op deze diepte zou eveneens de geplande werken zoals voorzien in de omgevingsvergunningaanvraag onmogelijk maken, gezien de grootschalige uitgraving die zou moeten plaatsvinden bij verder onderzoek met ingreep in de bodem. Het potentieel op kennisvermeerdering is gezien de beperkte verstoringgraad dan ook zeker niet proportioneel te noemen met de grootschalige verstoring die deze teweeg zou brengen en de kosten die met de uitvoering ervan gepaard zouden gaan.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek¹ is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon echter wel voldoende bepaald worden. **Verder vooronderzoek is niet aangewezen.**

¹ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3